

Ak nepríde postihnutým oblastiam na pomoc "zvyšok sveta", bez ťažkých vojenských mechanizmov sa stane situácia neudržateľnou

Silný vietor, sneh a mráz rapidne zhoršili situáciu na východnom Slovensku

Vieter, sneh a mráz súria na východnom Slovensku už od noci zo stredy na štvrtok. Najväčšie problémy včera spôsoboval vietor, ktorý nabral na intenzite. Odhňanie ciest sa kvôli nemu menilo na mármu slyfovskú drinu. Od sveta ostalo odrezaných ešte viac obcí ako vo štvrtok. V týchto oblastiach sa stáva zásobovanie potravinami už vážnym problémom. Kolapsovú situáciu však zažíva aj doprava, zdravotníctvo a prakticky všetky podniky, ktoré sa pre zmenu boría s nedostatkom zamestnancov. Popoludní Perinbaba opäť začala parádne vyčínať, dalo sa teda očakávať, že noc prinesie ďalšie zhoršenie situácie, ktorá by sa mohla vymknúť spod kontroly už aj v samotných Košiciach.

Primátor Schuster i krajský prednosta požiadali ministrov obrany a vnútra o okamžitú pomoc

Košice - Situácia v Košickom kraji sa včera popoludní v dôsledku vytrvalého sneženia a silného nárazového vetra rapidne zhoršila. Na zasadnutí krízového štábu sa krajský prednosta Ing. Štefan Vranovský spolu s primátorom Rudolfom Schusterom rozhodli bezodkladne žiadať ministra vnútra Pittnera a obrany Kanisa o okamžitú pomoc, konkrétne o ťažké vojenské mechanizmy z Jednotiek CO v Malackách a Žilne.

Vedúci centra riadenia dopravy Železníc SR Viliam Čikovský potvrdil, že železnice sú schopné mechanizmy do Košíc dopraviť nákladnými vlakmi do 8 hodín od momentu požiadavky. Za najdôležitejšie pre zvládnutie kalamitnej situácie mesta Košice i celého kraja považoval včera Rudolf Schuster okamžité vydanie príkazov spomínaných ministrov na úplné zapojenie vojska do boja so snehovou kalamitou a okamžitú realizáciu prísunu mechanizmov na východ Slovenska.

"Bez ťažkých vojenských mechanizmov a pásovej techniky sa nám nepodarí udržať mesto Košice, a to už ani v havarijnom stave, nehovoriac o kraji. Mechanizmy, ktoré máme v teréne, sú pri takom silnom vetre a snežení ako papierové škatuľky," zdôraznil Rudolf Schuster.

Výše 20 obcí Košického kraja z okresov Trebišov a Košice-okolie bolo včera už vyše 24 hodín odrezaných od okolitého sveta, bez prísunu základných potravín. Do obcí v najviac postihnutom okrese Trebišove potraviny budú musieť transportovať len vojenskými mechanizmami, pretože cesty sú zasypané vyše 5-metrovými závejmi.

Krajský prednosta Ing. Vranovský i prednosta okresu Košice-okolie Ing. Pastor vyzvali občanov, aby cez víkend nikde necestovali, nepoužívali motorové vozidlá, pretože premávka na cestách sťažuje cestárom pluhovanie. Zároveň žiadajú všetky firmy, podniky a organizácie, aby pomohli pri odstraňovaní kalamity mechanizmami, ak ich majú k dispozícii.

Podľa večerných informácií Václava Kohoutka zo Správy mestských komunikácií mesta Košice sa situácia v Košiciach včera výrazne zhoršila oproti predchádzajúcemu dňu. "Neprejazdná je prakticky celá južná strana mesta. Ide o obce Lorincík, Nižná Hutka smer na Slanec, Polianka, cesta na letisko (ostalo tam 60 cestujúcich), Peres, Pofov, Zdoba. Situácia je mimoriadne zlá, prognózy na noc nie sú optimistické, lebo neustále sneží a fúka silný vietor," informoval nás večer V. Kohoutek. Dodal, že v teréne v meste je 26 sypačov, 23 traktorov a 12 ďalších mechanizmov, ktoré mestu požíčali firmy.

"Situáciu ešte viac komplikujú dva pokazené frézy, ktoré by sa nám veľmi zišli. Momentálne primátor Schuster vybavuje funkčné frézy pre Košice," informoval nás V. Kohoutek.

Štyri mechanizmy Ekothermalu skončili včera zapadnuté v

snehových závejoch, ktoré sa vybrali likvidovať. Na štábe sa ešte nevedelo, ako skončili dvaja pracovníci Cestných stavieb, ktorých pluhovacie vozidlo zapadlo pri Polianke. "Na 90 percent sa z auta dostali von a odišli do bezpečia," informoval nás V. Kohoutek. V tejto súvislosti dal primátor R. Schuster príkaz, aby sa z celého magistrátu pozbierali mobilné telefóny od pracovníkov, ktorí ich nevyhnutne nepotrebujú a dali k dispozícii vodičom, aby sa v prípade potreby vedeli dovolať pomoci.

"Budeme veľmi šťastní a spokojní, keď sa nám počas noci podarí udržať prejazdné aspoň hlavné komunikácie a v chode mestskú hromadnú dopravu," žiadal si včera večer V. Kohoutek.

Podľa večerných informácií od primátora Rudolfa Schustera dnes na východ prídajú ministri obrany Kanis, ktorý už vydal rozkaz na prísun vojenskej techniky na východ republiky. "Na ceste sú už transportéry, vyprostovače, tanky a frézy na prerážanie obrovských závejov. Požiadal som o pomoc kolegov zo Žiliny, Trenčína, Prešova a ďalších miest. V Košickom kraji je 81 obcí, ktoré sú vyše 24 hodín a 45 obcí vyše 48 hodín odtrhnutých od sveta. Mestská hromadná doprava zatiaľ funguje, autobusy aj trolejbusy chodia, 7 električiek uviaznutých na ceste do VSŽ je už vyslobodených," informoval primátor. Dodal, že 70 ľudí je uviaznutých na košickom letisku, ku ktorému je zaviazta cesta i fréza, ktorá ju mala vyčistiť. Dva dni sa už nedostali domov pracovníci košickej spaľovne v Kokšov-Bakši. Ako primátor Schuster vysvetlil, večer sa sťahovali mechanizmy z príľahých obcí do mesta Košice, a to nie z dôvodu, žeby sa nechcelo pomáhať obciam, ale z

pragmatických dôvodov. "Tieto mechanizmy sú v obrovských závejoch v príľahých oblastiach neúčinné, zapadávajú do snehu. Preto sme sa rozhodli stiahnuť ich do mesta, kde môžu výdatne pomáhať pri udržaní situácie pod kontrolou. Do obcí budú nasadené ťažké mechanizmy, ktoré sú na ceste do Košíc," dodal primátor, ktorý tiež vyzval občanov, aby nepoužívali osobné autá, zostali radšej doma a svojopomocne čistili prístupy k obytným domom. (ren)

Nie je dôvod na paniku: pecú na dvoch peciach
Košice - Snehová kalamita vyvolala paniku. V obchodoch s potravinami a pekárenskými výrobkami stoja dlhohodínne rady ľudí. Boja sa, či to nebude ešte horšie, a tak sa chcú zásobiť na viac dní dopredu... V tejto súvislosti sme

oslovili generálneho riaditeľa akciovej spoločnosti Medea Ing. Juraja Tomču, ktorej patrí najväčšia pekáreň v Košiciach: "Z nášho pohľadu ťažko povedať, či je ešte nie je panika. My situáciu zvládame, ale niektorí ľudia kupujú v obchodoch aj po desať - dvanásť bochníkov chleba.

Momentálne je krátko pred 16. hodinou, požiadavky našich košických odberateľov sú do dnešného (rozumej: platkové-ho) večera ešte na 5 tisíc kusov chleba. To bez problémov zvládneme. Pečieme totiž simultánne na dvoch peciach a za každú hodinu vyrobíme tisíc kusov chleba. V tomto smere skutočne nie sú problémy a nie je ani dôvod na paniku, žiaľ, oveľa horšie je to s rozvozom, ktorý ovplyvňuje sneh, záveje, vichor... A tak treba rátať s tým, že s rozvozom budeme zrejme meškať. (fur)

V Košiciach lietadlá nepristávali

Košice - Ako nás informovala riaditeľka Slovenskej správy letísk v Košiciach Ing. Marta Horváthová, včera vyhlásili na košickom letisku uzávierku, až do odvolania. Posledné lietadlo štartovalo včera ráno o 8.14. Situáciu na prízadovej ceste skomplikoval taxík, ktorý sa vzpričil na ceste tak, že znemožnil prístup frézam. Na letisku ostalo takmer celý deň uväznených 60 pasažierov, ktorí pôvodne chceli odletieť zrušenou linkou do Prahy. Pasažieri z pravidelnej linky Praha-Košice zas museli pristáť na popradskom letisku a do Košíc pokračovať autobusom. (hra)

Kalamita sa dá vyrobiť aj doma

Košice - O tom, že kalamitné situácie nevznikajú v súčasnosti len na cestách, svedčí aj včerajší prípad z Terchovskej ulice na Kalvárii. Dvaja starší manželka sa rozhodli, že pouturujú naviaty sneh na balkóne. Zabuchnutie balkónových dverí, na ktorých z vonkajšej strany nemali kľúčku, spôsobilo, že obaja ostali len v pulóvch na balkóne v treskúcej zime. Volanie o pomoc počuli susedia, tí však nemohli vojsť do domu, ktorý bol zvnútra zamknutý. Privilali preto na pomoc syna, aby prišiel otvoriť rodičovský dom. Aby tam manželka do jeho príchodu z druhého konca mesta nezamrzla, rebrikom im doručili aspoň teplé svetla a vetrovky. Všetko nakoniec skončilo happy endom. Zoberte si z tohto príbehu ponaučenie a nevyrábajte si kalamity, keď môžete v teplom kresle v pohode sledovať telku. (ren)

Foto k článku: **JUDITA ČERMÁKOVÁ & VERONIKA JANUŠKOVÁ**

1999

Košické električky včera premávali, ale čo bude dnes...

Aj keď sú odrezaní, panika zatiaľ nevypukla

Pofov, Lorincík - Situácia sa každú chvíľu mení. Potvrdili nám to starostovia viacerých okrajových častí Košíc. Starosta mestskej časti Pofov Ing. Ladislav Balog nám v čase okolo 15. hodiny povedal, že cesta do obce je zatiaľ zjazdná, ale "situácia sa rapidne zhoršuje. Viditeľnosť je teraz okolo tých 5 až 10 metrov." Zásobovanie chlebom a ďalšími potravinovými článkami je podľa starostu zabezpečené: "Dva - tri dni by sme prežili, možno aj niečo viac, horšie by bolo, keby bolo treba k niekomu privolať lekára..." So starostom Lorincika Karolom Bányaszom sme sa rozprávali v čase, keď táto mestská časť bola už úplne odrezaná od sveta: "Dopolednia, keď tu boli pluhy a frézy, sme stáli v obci zasnobí, ale vo veľmi krátkom čase to znova zavialo a miestami sú aj niekoľko metrov vysoké záveje... Nálada v obci je zatiaľ dobrá, panika momentálne nehrozi, dokonca sme zvolali v obci brigádu, do ktorej sa zapojilo 24 ľudí a odpratali sme aspoň prístupovú cestu k predajni potravín... Najhoršie je, že znova husto sneží, fúka silný vietor a robia sa ďalšie a ďalšie záveje." (fur)

Kavečianske žieničky skupili všetko droždie a samy začali piecť chlieb

Kavečany - Boli odrezané od sveta celý štvrtok a ostalo to tak až do včera obeda. Keď sme išli krátko pred obedom po čerstvo odhrnutej ceste, netušili sme, že naše auto je prvé po dlhom čase, ktoré zdolalo Kavečiansky kopec. Zrazu akoby utal a na začiatku tejto mestskej časti to už ďalej autom nešlo. Vystúpili sme. "Starosta je vnútri v krčme," odpovedali na našu otázku chla-

pi a ženy, čo postávali obďaleč. Vzápätí sme sa dozvedeli, že v potravinách už nie je mlieko ani chlieb, do mesta sa ľudia za prácou dostali len po vlastných. Na Kavečianskom kopci akoby sa včera všetci čerti ženili.

Vietor nám vohnal slzy do očí a pár krokov do krčmy sa nám zdalo nekonečných. Z krčmy vyšiel starosta, ďalší chlapi a za nimi na naše prekvapenie kolega Angelovič z Pravdy, ktorý dva a pol kilometra šliapal do kopca pešo. Aj po nejakej tej polhodinke strávenej v teple mal ešte stále bradu bielu od námrazy. Starosta Milan Perháč nás zobral na koniec mestskej časti, kde pomedzi záveje vysoké aj tri metre viedli len úzke cestičky, či skôr tunely. Z ničoho nič sa mi na hlave ocitla klasická ušianka a ja som už po prvých metroch ocenila nekonečnú dômyselnosť tohto módného doplnku. Pán Peter Baran sa jej vzdal v môj prospech a ja som mu za to bola neskonale vďačná. Keď sme sa totiž už blížili k jeho domu, nastala doslova sodoma gomora. Zúfalo sme sa aj s fotoreportérkou Veronikou chvíľami pridržali plotov, aby nás to neodfúklo.

Decím zima asi nikdy vďať nebude. Jeden chlapec pootivo odhňal lopatou sneh, zatiaľ čo ďalší šantili v snežnom tuneli, ktorý si sami vyhrabali. Zaviate autá, domy, vietor, ktorý už akoby sa chystal na to, že začne strhávať strechy... Tak nejak to včera vyzeralo v Kavečanoch. Do domácnosti pána Barana sme vpadli doslova polomŕtve. Niečo na zahriatie a super komperníky pani domácej nám opäť vliali sily do žíl.

"Nuž, my si aspoň vieme doma chlieb samé napiecť. Akurát teraz sa chystám piecť chlieb aj pre nevestu," usmiala sa pani Anka Baranová.

Starosta zatiaľ celý čas vybavoval dovoz potravín a mechanizmy na udržanie zjazdnosti ciest. Večer sme mu zavolali opäť, aby sme zistili, ako sa im darilo situáciu zvládať.

"Zabezpečili sme zásobovanie všetkými základnými potravinami, ale aj masovými výrobkami. Malo by toho byť dosť na celý víkend. V tomto smere nám pomohol štáb civilnej ochrany, ktorý nám za týmto účelom zapožičal vŕtľesku. V súčasnosti máme k dispozícii dva pluhy od Ekothermalu a jeden nakladač od firmy SVIP. Cesty sú zatiaľ prejazdné, pracujeme na tom, aby sa tento stav udržal," informoval nás starosta.

Popoludní cestou z Kavečian sme prešli aj sídliskom Furča bez väčších problémov. Na jednej z odbočiek sme však uvideli vojenský žerjav. Ako nás informovali členovia VÚ 5854 z Košíc, práce sa im podarilo vyslobodiť zapadnutý mechanizmus. Pracovali od rána od druhej a ako skončovali, na vlastnej koži cítili, že sa počasie každou minútou zhoršovalo. (kla)

V odrezanej Polianke nemali chlieb ani krmiwo pre 20 tisíc ošípaných

Košická Polianka - Jednou z obcí, ktorú obrovská snehová kalamita postihla najviac, je aj Košická

Polianka. Včera nemali v dedine chlieb ani mlieko a celý deň tam nevideli žiadny autobus. Vlastne videli ráno nejaký prítiahli...

"Vo štvrtok poobede ešte autobusy chodili, večer sa však už vytvorili záveje a keď o polnoci prišiel sypač, už bolo neskoro - dokonca zapadlo. Je pravda, že v obci nemáme čerstvé potraviny. Niektorí naši podnikatelia sa však už vybrali autami do Medey," referoval nám včera popoludní o aktuálnej situácii v Košickej Polianke starosta obce Mgr. Karol Dzugas.

Ako ďalej povedal, všetky komunikácie - ulice, cesty aj chodníky - sú odhrabané. Problém teda nie je priamo v dedine, ale mimo nej. "Ide o asi 200-metrový úsek cesty Košice-Zdoba,

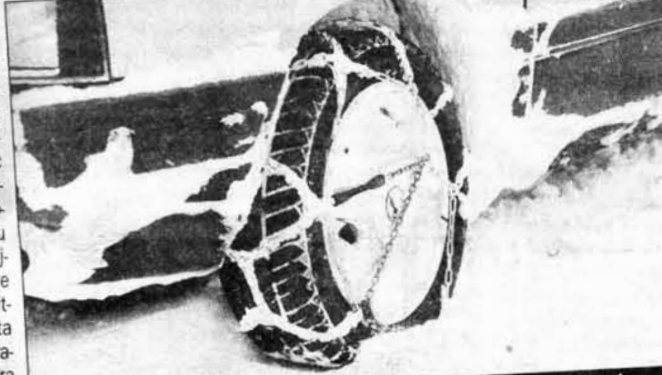
cez ktorý chodí autobus a ktorý je momentálne neprejazdný. Podľa mojich informácií je ale zjazdná cesta do Košíc cez Byster, Oľšany, Ďurkov, Bidovce, kadiaľ však autobus nechodí. A navyše, je to asi 25 kilometrov, namiesto desiatich, koľko má cesta cez Zdoba. Dostať sa z obce do práce je možné len pešo, a tak väčšina ľudí dnes (včera) do roboty ani nešla."

V Košickej Polianke sa nachádza agrokombinát, v ktorom chovajú 20 tisíc ošípaných a hydinu. Podľa starostu Dzugasa momentálne nie je ani krmiwo pre zvieratá. Aj včera v Polianke snežilo a fúkal mohutný severák, ale v obci si urobili zo snehu akési mantinely.

Rád by som sa poďakoval tunajšiemu podnikateľovi Martínovi Mrázkovi, ktorý na odhrabávanie snehu poskytol svoj UNC 080 s dvaapolmetrovou radlicou. Spolu s ním čistia obec traktory z Agrokombinátu Torsya, a. s., Košice. O pomoc som už žiadal krajskú i okresnú havarijnú komisiu, technické služby, Ekothermal, mestskú časť Krásna nad Hornádom aj susednej obce. Zatiaľ nám teda ostáva iba čakať. Pre nás je jednoznačne kľúčový dvestometrový úsek Košice - Zdoba. Keď tam prídú frézy, ostatné si už zabezpečíme," vyzval kompetentných starosta Košickej Polianky Mgr. Karol Dzugas. (jav)

Nemohli ani pochovať nebožtíka

Nováčany - "Ľudia už dva dni nemôžu z obce vyťahovať pätý, navyše tu máme 14 ľudí zo zavlatých aut. Pomáhali nám ich hľadať záchranári s tromi vičiakmi. Teraz sú aj oni uviaznutí v obci," ozval sa včera v redakčnom slúchadle zúfaly hlas Jozefa Halása, starostu obce Nováčany, okres Košice-okolie, ležiacej na úseku štátnej cesty č. 548 medzi Jasovom a Malou Idou.

Refazová okrasa kolies nie je dnes v Košiciach zvláštnosťou, v obchodoch ju však už nikde nedostanú

Typická idylka v metropole východu